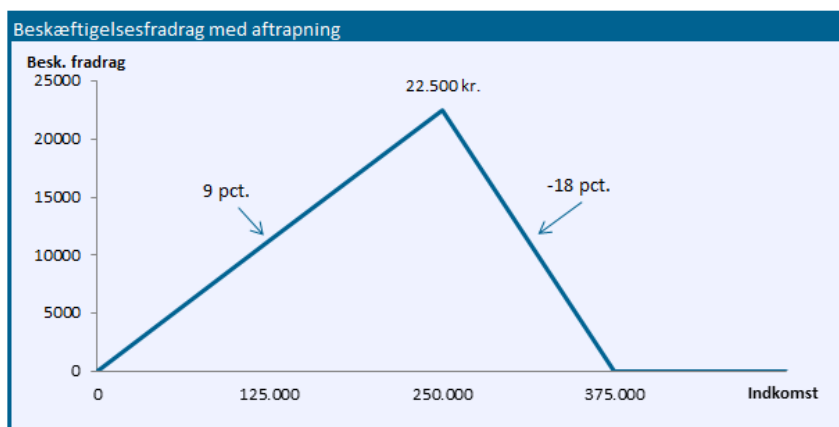

JOBFRADRAG MED INDKOMSTAFTRAPNING REDUCERER BESKÆFTIGELSEN

Dette notat ser på effekten af et jobfradrag med aftrapning. Der er afsat 4,5 mia. kr. til jobfradraget. Aftrapningen betyder, at efter et hvis punkt får man mindre i jobfradrag, jo mere man tjener. Det svarer til at øge marginalsatten. Derved bliver jobfradraget mere målrettet mod personer med lave indkomster. Fordelen er, at man kan øge gevinsten ved at tage et job for lavtlønnede for færre penge. Ulempen er, at man via indkomstaftapningen øger marginalsatten for et stort antal personer, som derfor i gennemsnit vil nedsætte deres arbejdstid. Den aktuelle model består af et jobfradrag på 9 pct. af lønindkomsten med et maksimum på 22.500 kr. ved en løn på 250.000 kr., hvorefter jobfradraget aftrappes med 18,0 pct. indtil en indkomst på 375.000 kr. For lønindkomster over 375.000 kr. er jobfradraget 0 kr. Ved en lønindkomst på 250.000 kr. hvor jobfradraget er størst fås en skattelettelse på 6.700 kr. Hvis man brugte de samme penge på at udvide det eksisterende jobfradrag (som ikke aftrappes), ville gevinsten for en person med en lønindkomst på 250.000 kr. kun være ca. 2.300 kr. Den samlede beskæftigelseseffekt af jobfradraget med indkomstaftapning skønnes til at være et fald på ca. 4.000 fuldtidspersoner sfa., at arbejdstiden nedsættes svarende til ca. 7.000 fuldtidspersoner, mens antallet af beskæftigede (dvs. personer, der går fra at være på overførselsindkomst til job) stiger svarende til ca. 3.000 fuldtidspersoner. Den samlede effekt af jobfradraget med indkomstaftapning på de offentlige finanser er en forværring på ca. 4,5 mia. kr. Hvis man i stedet anvendte de 4,5 mia. kr. på et traditionelt jobfradrag (uden indkomstaftapning) ville det øge beskæftigelsen svarende til godt 2.000 personer.

I dette notat ses på en konkret model for et jobfradrag med indkomstaftapning. I debatten om jobfradrag er det blevet anført, at en sådan model kan fokusere jobfradraget til personer med lave indkomster. Ideen er, at personer over en vis indkomstgrænse (som følge af indkomstaftapning) ikke skal have jobfradraget. Dermed kan man - for et givet råderum - øge gevinsten ved at gå fra overførselsindkomst til job. Ved et "normalt" jobfradrag (som det der anvendes herhjemme) får personer med gennemsnitlige og høje indkomster det fulde jobfradrag.

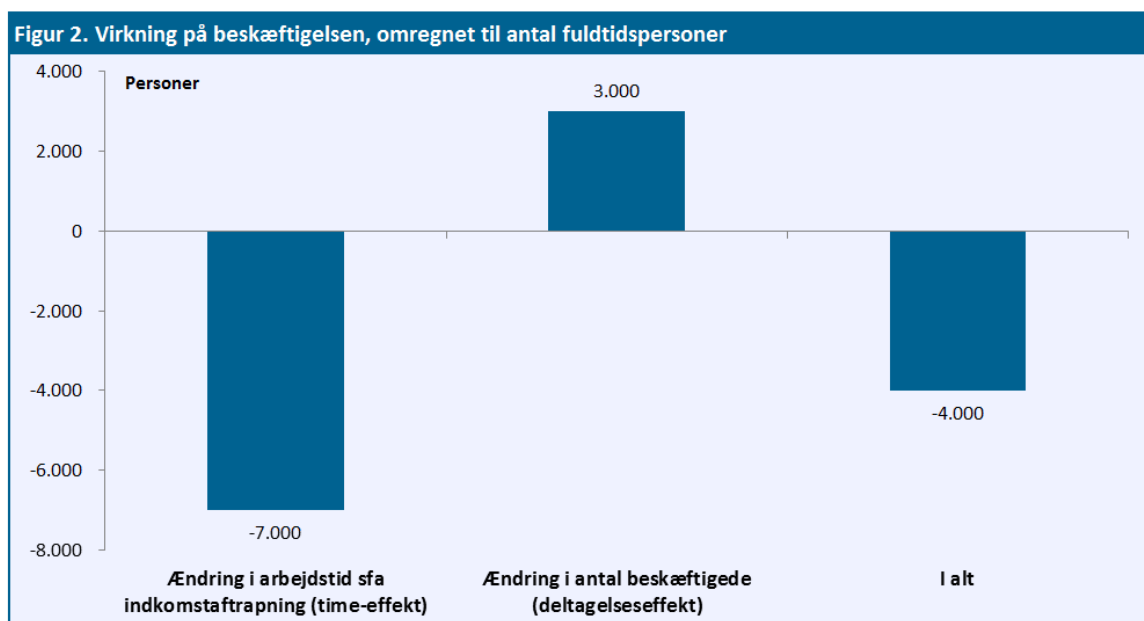
Der afsættes 4½ mia. kr. (efter tilbageløb og adfærd) til eksperimentet. Modellen indebærer, at det nuværende jobfradrag udvides med et jobfradrag på 9 pct. (dvs. at jobfradraget stiger med 9 kr., hver gang man tjener 100 kr. mere). Ved indkomster over 250.000 kr. aftrappes jobfradraget med 18 pct. (dvs. at jobfradraget falder med 18 kr., hver gang man tjener 100 kr. ekstra). Se boks 1 til sidst i notatet for en generel forklaring af jobfradrag.

Ved en lønindkomst på 250.000 kr. hvor beskæftigelsesfradraget er størst, fås et jobfradrag på 22.500 kr., hvilket giver en skattelettelse på 6.700 kr. Hvis man brugte de samme penge på at udvide det eksisterende jobfradrag (som ikke aftrappes), ville gevinsten for en person med en lønindkomst på 250.000 kr. kun være ca. 2.300 kr.

I forhold til gældende regler reducerer modellen marginals-katten med ca. 2,6 pct. point for personer med lønindkomst i intervallet 0-250.000 kr. (skatteværdien på 29,8 pct. af de 9 pct.) men øger marginals-katten med ca. 5,2 pct. point (skatteværdien på 29,8 pct. af de 18 pct.) for de ca. 800.000 personer med lønindkomst i intervallet 250-375.000 kr. Dermed er aftrapningen af jobfradraget en skat på en ekstra arbejdsindsats, ligesom det vil virke som en skat på at opkvalificere sig fra f.eks. ufaglært til faglært.

Den samlede effekt af marginals-katteændringen skønnes at være en reduktion i lønsummen på ca. 2,1 mia. kr. via kortere arbejdstid svarende til en reduktion i arbejdsudbuddet på ca. 7.000 personer. I modsat retning trækker en stigning i antal beskæftigede via deltagelseeffekten, sfa. at kompensationsgraden reduceres. Denne stigning skønnes til ca. 3.000 personer, således at den samlede effekt på beskæftigelsen svarer til en reduktion på ca. 4.000 personer¹. Modellen forværrer de offentlige finanser med ca. 4,5 mia. kr. Hvis man i stedet anvendte de 4,5 mia. kr. på et traditionelt jobfradrag (uden indkomstafrapning ville det øge beskæftigelsen svarende til godt 2.000 personer.

Kilde: CEPOS beregninger på Danmarks Statistiks personregistre.

Anm: Ændringen i arbejdstiden skyldes, at jobfradraget ændrer marginals-katten. For indkomster mellem 0 og 250.000 mindskes marginals-katten, hvilket øger arbejdstiden. For indkomster mellem 250.000 og 375.000 kr. øges marginals-katten og arbejdstiden mindskes.

¹ Den negative vurdering af arbejdsudbudseffekten, understøttes af Finansministeriets skøn i publikationen "Fordeling og Incitamenter 2002". Se f.eks. tabel 7.2 side 281 (model B-A).

Boks 1: Sådan virker Beskæftigelsesfradraget

Beskæftigelsesfradraget er en skatterabat, som reducerer skatten for lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende. Hvis man har en lønindkomst efter arbejdsmarkedsbidrag på 300.000 kr. og et beskæftigelsesfradrag på 20.000 kr., skal man kun betale kommune- og kirkeskat samt sundhedsbidrag af 280.000 kr. (300.000 kr. - 20.000 kr.). Da de 3 skatter tilsammen udgør 29,6 pct. (24,9 pct. + 0,9 pct. + 4 pct.) bliver skatterabatten i dette eksempel 5.912 kr. (29,8 pct. af 20.000 kr.).

Det nuværende beskæftigelsesfradrag er på 8,05 pct., dog maksimalt 26.800 kr. Det vil sige, at hvis man har en lønindkomst på 200.000 kr., får man et beskæftigelsesfradrag på 16.100 kr. (8,05 pct. x 200.000 kr.) Når man skal finde ud af, hvor meget beskæftigelsesfradraget er værd, skal man gange de 16.100 kr. med 29,8 pct. Det giver en værdi på knap 4.800 kr.

Effekten på marginals-katten bliver en reduktion på 29,6 pct. gange med 8,05 pct., hvilket er ca. 2,4 pct. Denne marginals-kattelettelse fås af alle, som har en lønindkomst på under 333.000 kr., som er den indkomst der udløser det maksimale jobfradrag.